
Prezentace knihy „Prameny Amazonky“

Prezentace knihy „Prameny Amazonky“

Po více než třech letech, které uplynuly od dokončení rukopisu, se na trh dostává kniha, která prezentuje výsledky desetileté práce týmu vědců z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, kteří jako první na světě detailně zmapovali těžko dostupnou velehorskou oblast na jihu Peru a pomocí moderních přístrojů a metod lokalizovali prameny největšího světového veletoku. Kolektiv autorů se snaží přiblížit čtenářům populárně - vědeckou formou jedinečné výsledky terénních měření a mapování, kterých bylo dosaženo během tří expedic do Západní Kordillery Peruánských And v letech 1995, 1999 a 2000.

Editorem díla a hlavním autorem je doc. RNDr. Bohumír Janský, CSc., který v současné době zastává funkci vedoucího katedry fyzické geografie a geoekologie na PřFUK v Praze. Studium pramenů Amazonky se zabývá od roku 1990, kdy působil jako vysokoškolský učitel na dvou peruánských univerzitách - Universidad Nacional Mayor de San Marcos v Limě a Universidad Nacional San Antonio Abad ve městě Cuzco. Během svého působení se seznámil s významným peruánským geografem Prof. Dr. Carlosem Penaherrerou, který ve svém díle „Geografía General del Perú“ (Všeobecná geografie Peru) již v r. 1969 uvedl, že předchozí názory na prameny Amazonky nejsou správné. Lokalizoval je do pohoří Cordillera de Chila, přičemž své tvrzení opíral o tehdy nově vydané topografické mapy 1 : 100 000. Sám však toto území nikdy nenavštívil.

V dalších letech pomáhal Dr. Penaherrera se shromažďováním materiálů z předchozích výprav, které ve 20. století hledaly prameny Amazonky. Po jejich pečlivé analýze připravil doc. Janský první expedici do Peru v r. 1995, během níž navštívil se skupinou studentů poprvé provincii Cailloma v horské oblasti Jižních Peruánských And. Teprve po dalších čtyřech letech proběhla expedice „Hatun Mayu 1999“ (v překladu z kečujštiny „Velká řeka“), při níž byla pomocí geodetických metod změřena řeka Carhuasanta a označena za hlavní pramen Amazonky. Vzhledem k pochybnostem, které se tehdy objevily v zahraničním tisku (Itálie), byla zorganizována česko – peruánská expedice „Hatun Mayu 2000“, při níž byly změřeny délky a plochy povodí dalších tří horských řek v pramenné oblasti Amazonky.

Na základě výsledků obou předchozích expedic bylo konstatováno, že Amazonka nemá jediný pramen, ale jedná se o pramennou oblast na severním úpatí pohoří Cordillera de Chila, kde pramení čtyři horské řeky – Carhuasanta, Apacheta, Ccaccansa a Sillanque a po soutoku vytvářejí řeku Lloquetu. Kromě detailní hydrografické mapy s přesnou lokalizací pramenů vytvořil tým doc. Janského první podrobnou mapu geologickou, geomorfologickou a pedologickou. Rovněž byl analyzován vývoj zalednění od roku 1955, odtokový režim řek, chemismus vod a jejich hydrobiologické vlastnosti. Vzniklo tak první monografické dílo o této oblasti.

Kniha vychází česky a španělsky. Španělská verze v počtu 250 výtisků bude zatím sloužit jen k propagačním účelům Ministerstva zahraničního obchodu a cestovního ruchu peruánské vlády a velvyslanectví Peru ve světě. Připravuje se rovněž anglická verze pro „International Association of Hydrological Sciences“ v rámci UNESCO.

Křest knihy se koná 25. října 2004 v 16,30 hod v Křížové chodbě Karolina (Ovocný trh 3, Praha 1).

Za expediční tým:

Doc. RNDr. Bohumír Janský, CSc.

Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra fyzické geografie a geoekologie

128 43 Praha 2, Albertov 6, jansky@natur.cuni.cz